

VRIJZINNIG VVP PERSPECTIEF

ACTIVITEITENOVERZICHT 'VRIJZINNIG PERSPECTIEF' 2017-2018

Bronnen van inspiratie in kunst, cultuur en religie

Op z'n tijd hebben wij allemaal inspiratie nodig. Inspiratie om ons leven aan te kunnen. Inspiratie tegen de sleur van alle dag. Tegen de eentonigheid. Tegen de drukte, de haastigheid, vluchtigheid, de waan van de dag. Waar zoek je dan naar bronnen die je inspireren? Waar vind je bronnen die je brandstof geven om je gewone dagelijkse leven weer aan te kunnen? Het aanbod aan activiteiten van Vrijzinnig Perspectief wil meehelpen om de ruimte en tijd te vinden om je op te laden, om je te bezinnen en om na te denken. Hoe wordt inspiratie tot een bron om het leven in al zijn kleurige tinten en facetten, in al zijn hectiek weer opnieuw te beleven. Door ontmoeting, door verhalen en door ervaringen van anderen te delen komen we hopelijk de bronnen van inspiratie op het spoor. De activiteiten die we aanbieden voor het nieuwe seizoen mogen daarbij een gids zijn. Je kunt er uit kiezen wat bij je past, waar in jouw situatie op dit moment het meeste behoefte aan is, wat het meeste tot de verbeelding spreekt.

Kunst, theater, muziek, meditatie, kennis maar ook het delen van ervaringen kan daarbij een aanknopingspunt zijn voor eigen inspiratie. Hopelijk ga je na een avond of middag weer met een gevulde bron van inspiratie terug naar je eigen plek, terug naar de omgeving, situatie en context waarin je je leven leidt. Vol goede moed om hetzelfde te doen als je altijd deed, of juist om hetzelfde net even anders te doen. Of om geheel iets anders te doen of te laten. Veel plezier bij het ontdekken van je eigen bronnen van inspiratie!

Hierachter ziet u de activiteiten die aangeboden worden met een korte omschrijving. U kunt een e-mail sturen naar info@vrijzinnig.nl met daarin de activiteiten die u heeft gekozen. Graag aangeven naar welke dag of dagen uw voorkeur uitgaat.

Contact

Voor inhoudelijke informatie, meedenken of een advies of afspraak kunt u contact opnemen:

Voor Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland en Overijssel:

Cisca Peters, ciscapeters@hotmail.com of 010-5910821 / 06-33706877

Voor Noord-Holland, Flevoland, Friesland, Drenthe en Groningen:

Henri Frölich, ahfrolich@planet.nl of 0299-840 789 / 06-24841692

Voor algemene informatie kunt u contact opnemen met

Inge Bult info@vrijzinnig.nl of 030-8801497 (tijdens kantooruren)

VOORSTELLINGEN

Aan te raden! Drie verschillende vertelvoorstellingen van Pauline Seebregts.

Verhalenverteller Pauline Seebregts heeft een warme, expressieve en intense manier van vertellen. Ze laat je lachen en ontroert evenzeer. In haar verhalen zoekt ze altijd de passie. Haar publiek - jong en oud - weet ze te raken. Ze bouwt de spanning van het verhaal zodanig op dat je in ieder geval wilt weten hoe het afloopt. Het einde kan een vraag zijn, is meestal verrassend en soms een opluchting. Dikwijls worden haar verhalen ervaren als inspirerende momenten van wat je 'entertaining wisdom' zou kunnen noemen. www.paulineseebregts.nl

Mijn hart woont elders (vertelvoorstelling door Pauline Seebregts en Gottfrid van Eck))

In deze vertelvoorstelling staan de (waargebeurde) verhalen centraal van twee vluchtelingen; Mounir uit Syrië en Ayisha uit Ethiopië. Zij ontmoeten elkaar ergens in een wachtkamer in Nederland. Tijdens het lange wachten vertellen ze elkaar hun verhaal. Ze delen hun verscheurdheid en verlangen. Maar ook vertellen ze over hun bijzondere ervaringen en de hoopvolle verhalen die ze hoorden als kind. Wat leeft er in het hart van de ander? Wat maakt dat mensen ergens 'vreemd' of 'thuis' zijn? Een verhaal dat raakt in het hart. De problemen van het asielbeleid en vluchtelingen in Nederland vullen bijna dagelijks de kranten. Mensen die wegvluchten uit hun geboorteland en veel verliezen. Maar ook hebben ze te winnen; een nieuwe thuishaven en een toekomst elders. Kennen we hun verhalen en krijgen ze een gezicht? Wat houdt een mens in zo'n situatie op de been? www.paulineseebregts.nl

Deze voorstelling wordt gespeeld door twee professionele vertellers: Pauline Seebregts en Gottfrid van Eck, waarbij de laatste de voorstelling ook muzikaal begeleidt.

Gevraagde vergoeding:

VVP-leden-verenigingen:	€ 380
VVP-aangesloten verenigingen:	€ 535
Overige gemeentes/verenigingen:	€ 650

Bedragen zijn exclusief 6% btw en reiskosten

'Een Hart vol Verhalen' (vertelvoorstelling door Pauline Seebregts en Jopie Jonkers)

Voorstelling voor en over Mantelzorgers

- Mensen die zonnen aansteken en sterren ophangen in de mist -

Vertelvoorstelling 'Een hart vol Verhalen' gaat over die moeilijke, mooie en onvergetelijke momenten die het zorgen voor een ander met zich meebrengt. Hoe houden mensen het vol? Wie vraagt ze weleens wat zij op hun hart hebben? Een voorstelling met een glimlach en ontroering, vol herkenning en bemoediging en over grote vragen waar nu eenmaal geen snelle antwoorden op zijn. Maar wat dan wel!?

Pauline Seebregts werkt in deze voorstelling samen met muzikante Jopie Jonkers. www.paulineseebregts.nl

Gevraagde vergoeding:

VVP-leden-verenigingen:	€ 380
VVP-aangesloten verenigingen:	€ 535
Overige gemeentes en verenigingen:	€ 650

Bedragen zijn exclusief 6% btw en reiskosten

Vertelvoorstelling 'Judit' (door Pauline Seebregts)

Judit overdacht de gebeurtenissen. Haar volk was in nood, liep gevaar en dreigde vernietigd te worden door de vijand die al weken de waterbronnen bezet hield. Voorraden raakten op. Mensen in haar stad kwamen om van honger en dorst. Ze kon het niet langer aanzien. Er moest iets gebeuren. Ze moest iets doen. Maar wat..!? Het plan wat haar invalt wil ze met kracht van zich afwerpen maar het laat haar niet meer los...

Een vertelvoorstelling over twijfel, moed en het dilemma wie je kiest te zijn en wat te doen als het er werkelijk op aankomt. Hoe de daad van één vrouw de levens van velen beïnvloedde. Een verhaal dat raakt aan de brandhaarden in de wereld van nu. www.paulineseebregts.nl

Gevraagde vergoeding:

VVP-leden-verenigingen: € 300

VVP-aangesloten ver.: € 415

Overige gemeentes en verenigingen: € 500

Bedragen zijn exclusief 6% btw en reiskosten

Voorstelling 'De stem van Zand' (door Joyce Schoon en David Gast)

Het verhaal van Izaäk en Rebecca', is een nieuwe voorstelling van David Gast en Joyce Schoon. Het gaat over mensen van nu in een verhaal van toen.

Wat heb ik meegekregen van mijn ouders?

Wat wil ik bewaren en wat weggooien?

Wat wil ik doorgeven aan mijn kinderen?

Wie ben ik geworden en wie wil ik zijn?

www.7evendehemel.nl

*Tussen eenheid en tweestrijd,
verwarring en geluk,
zoeken we naar de zin en onzin van ons leven.*

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 360

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 500

Overige gemeentes en verenigingen: € 600

Bedragen zijn exclusief 6% btw en reiskosten

MUZIEK

Muziek uit de hemel (lezing door ds. Theo Hop)

In deze bijeenkomst laat ds. Theo Hop uit Hillegom muziek horen uit de Russisch Orthodoxe Kerk. Hij is een groot kenner en liefhebber van deze muziek. Iedereen die de muziek hoort is onder de indruk: de meeslepende melodieën, de lage basstemmen, de muzikale afwisselingen. In de met veel kaarsen en iconen versierde kerk klinkt de muziek op zijn mooist. Uitgelegd wordt waarom er geen muziekinstrumenten gebruikt worden. Waarom men in Rusland staat in de kerkdienst. Waarom er zoveel kaarsen branden.

Ook veel andere vragen komen aan de orde. De ervaring leert dat deze muziek mensen heel diep kan raken. Ze is ook indrukwekkend mooi. Toen mensen uit Kiev in 988 de Liturgieviering in Constantinopel meemaakten, zeiden ze: 'De muziek is zo mooi. Soms wisten we gewoon niet of we op aarde of in de hemel waren'. Vandaar de titel van deze lezing: 'Muziek uit de hemel'. Genoeg reden dus om te komen luisteren of het lukt om ook u in hogere sferen te brengen door de muziek uit de Russisch Orthodoxe Kerk. Het wordt een bijeenkomst waar u vast met veel goede herinneringen aan terug zult denken. Van harte welkom dus!

Theo Hop is sinds 2011 emeritus dominee van de PKN. Vanaf 1974 heeft hij gewerkt in Veenwouden, Deventer en Willemsoord. Nu woont hij in Hillegom en preekt nog in de omgeving.

"Ik houd ervan om van een kerkdienst iets bijzonders te maken. Er is zoveel mooi materiaal dat mensen aanspreekt en prima gebruikt kan worden."

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 75
Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 100
Overige gemeentes en verenigingen: € 125
Bedragen zijn exclusief reiskosten (vanaf Hillegom).

Zingen met hart en ziel (o.l.v. Hanna Rijken)

In deze workshop staan zingen en spiritualiteit centraal. Deze twee zijn nauw met elkaar verbonden. Spiritualiteit is afgeleid van het Latijnse 'spiritus' en is terug te voeren op het Hebreeuwse woord 'ruach', dat geest, en ook adem betekent. Adem is de basis van het zingen. We beginnen deze avond dan ook vanuit het ademen. Vervolgens verkennen we zingend aan de hand van een thema verschillende muzikale stromingen en tradities. Samen zingen schept een band! We kunnen in overleg kijken waar uw voorkeur naar uitgaat, zo is het mogelijk te zingen uit het liedboek of Engelse hymns uit het Liefste lied voor overzee of ...

Hanna Rijken Hanna Rijken is musicus en theoloog. Zij werkt als promovendus liturgiewetenschappen aan de PThU Amsterdam aan een promotieonderzoek over de Choral Evensong in Nederland. Ook is zij docent Liturgiek aan het Rotterdams Conservatorium (Codarts). Zij is oprichter en artistiek leider van het Vocaal Theologen Ensemble en de Buitenschoolse Koorschool Utrecht en Musical Advisor van de Dutch Church in Londen. Ze was redactielid van het Liedboek en geeft regelmatig cursussen kerkmuziek en liturgie aan theologiestudenten en predikanten aan de PThU.
www.hannarijken.nl

Benodigheden: piano

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 75
Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 100
Overige gemeentes en verenigingen: € 120
Bedragen zijn exclusief 21% btw en reiskosten (vanuit Utrecht).

Muzikale lezing: heilige popmuziek (door Erik Jan Tillema)

Wie denkt dat popmuziek alleen maar over veel geld verdienen en vrouwen versieren gaat, heeft het mis. Talloze artiesten flirten met het christendom door achteloos bijbelteksten aan te halen, te verwijzen naar christelijke thema's of juist door die bekende bijbelverhalen centraal te stellen. Erik Jan Tillema neemt in deze lezing het publiek mee langs enkele popliederen en legt uit wat we in de muziek kunnen horen en in de videoclippen kunnen zien. Het is verrassend hoeveel symboliek er soms in die videoclippen te vinden is. Katy Perry haalt in haar nieuwste single 'Rise' bijbelteksten aan. De zeer populaire Justin Bieber heeft zich onlangs tot het christendom bekeerd en ging in gebed tijdens een concert. Hij draagt nu ook een grote tatoeage van Jezus op zijn been. En de zangeressen van de voormalige band Destiny's Child (waaronder Beyonce) scoorden onlangs een hit met het liedje 'Say yes', waarin de dames zingen: 'Als Jezus ja zegt, kan niemand nee zeggen'. In veel kerken worden traditiegetrouw liederen van Huub Oosterhuis of Willem Barnard gezongen, maar dat zouden net zo goed Lady Gaga of Katy Perry kunnen zijn. Geniet van deze muzikale lezing en laat u verrassen door de diepere laag in moderne popmuziek.

Benodigheden: beamer met geluidinstallatie

Erik Jan Tillema is godsdienstwetenschapper en heeft zich gespecialiseerd in de hedendaagse islam. Daarnaast is hij als beleidssecretaris verbonden aan de Vereniging van Vrijzinnige Protestantenv. Meer informatie vindt u op www.bureaudeus.nl

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 90
Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 125
Overige gemeentes en verenigingen: € 150
Bedragen zijn exclusief 21% BTW en reiskosten (€ 0,29/km)

Aan te raden! Deze vier lezingen over kunst.

Twee maal door Marian van Caspel en twee maal door Sophie Oosterwijk.

Symbolen rond de dood in de schilderkunst (Marian van Caspel)

Als een geliefde overleden is, sta je met lege handen. Er is verdriet, pijn, boosheid of het gevoel met de ziel onder de arm te lopen. Beelden kunnen troost bieden.

De beroemde 'duiker' uit Paestum is een voorbeeld van de overgang naar 'de andere wereld'. In deze lezing brengt kunsthistorica Marian van Caspel een aantal inspirerende en troostende beelden voor de overledenen in kaart. Daarnaast behandelt ze traditionele symbolen van de dood zoals die bijvoorbeeld te vinden zijn op 17e eeuwse vanitas-schilderijen en familieportretten, maar ook in het werk van hedendaagse kunstenaars als Damien Hirst, Marlene Dumas en Marc Mulders.

In een van zijn laatste schilderijen schilderde Oskar Kokoschka zichzelf terwijl hij op het punt staat door een deur heen te gaan. Op de achtergrond staat geschreven 'Time, gentlemen please' waarmee in Engelse pubs wordt aangegeven dat het tijd is om te vertrekken.

Charlotte Salomon (Marian van Caspel)

Vooruitlopend op een grote tentoonstelling over Charlotte Salomon (1917-1943), die komend najaar zal plaats vinden in het Joods Historisch Museum, gaat kunsthistorica Marian van Caspel in op het levenswerk van deze joods-Duitse kunstenares. Dit imposante en allesomvattende kunstwerk, met als titel *Leben? oder Theater?*, werd geschilderd op ongeveer achthonderd bladen van 25 cm bij 32 cm. Charlotte werkte er tussen 1940 en 1942 aan in Zuid-Frankrijk, waar ze in 1939 naartoe was gevlucht vanuit Berlijn. In het werk tekende zij haar volledige, roerige familiegeschiedenis op en door het te maken hield zij de dood op afstand. De levensfilosofie van de geliefde van Charlotte, zangpedagoog Alfred Wolfsohn, die in het 'boek' *Amadeus Daberlohn* heet, kan gezien worden als drijfveer van *Leben? oder Theater?*

Marian van Caspel is kunsthistorica en weduwe. In 1988 was zij medeoprichter van de Kunsthistorische Leergangen Utrecht. Tot 2008 gaf zij er leiding aan.

Vanuit haar bedrijf 'Kunst in verbinding', opgericht in 2011, geeft zij lezingen en cursussen over oude, moderne en hedendaagse kunst.

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen:	€ 105
Van bij de VVP-aangesloten verenigingen:	€ 145
Overige gemeentes en verenigingen:	€ 175
Bedragen zijn exclusief 21% btw en reiskosten	

Kleine volwassenen? Het beeld van het kind in de westerse kunst (Sophie Oosterwijk)

Wanneer we naar vroege kinderportretten kijken, zien we vaak slechts kleine volwassenen die stijf gekleed zijn in ouwelijke kleren. Maar wat kunnen kinderportretten door kunstenaars zoals Rembrandt en Velázquez ons werkelijk vertellen over kinderen in het verleden: hoe leefden ze werkelijk? Zijn wij als moderne kijkers wel onbevooroordeeld?

Het is belangrijk om de (artistieke) conventies achter zulke afbeeldingen te herkennen, want daarmee kunnen we meer ontdekken over het kinderleven door de eeuwen heen, en over sociale verwachtingen. Hoe werden kinderen gezien en behandeld door volwassenen in het verleden, en hoe (en waarom) werden ze afgebeeld in de kunst van de oudheid tot het heden? Deze lezing biedt inzichten die wel eens een heel ander beeld kunnen bieden dan verwacht.

Liefde, huwelijk en trouw in de westerse kunst (Sophie Oosterwijk)

De liefde is altijd een bron van inspiratie geweest voor zowel kunstenaars als schrijvers. Het traditionele 'happy end' is het huwelijk, maar dan?

Er zijn veel huwelijksportretten geschilderd door de eeuwen heen. Een beroemd voorbeeld is het Arnolfini-portret van 1434 door Jan van Eyck (National Gallery, Londen) of het Echtbaar in een tuin van ca. 1622 door Frans Hals (Rijksmuseum, Amsterdam). Zulke portretten hebben vaak hun eigen symboliek die heel ver kan teruggaan – zelfs naar de oudheid. Het idee van 'tot de dood ons scheidt' gaat duidelijk niet op voor sommige stellen die zich samen op hetzelfde grafmonument lieten afbeelden, zoals op Etruskische sarcofagen.

Toch pakt niet ieder huwelijk goed uit en kunstenaars hadden daar soms wel een heel ironische, of zelfs cynische kijk op, zoals Thomas Gainsborough en Honoré Daumier. Liefde en huwelijk zijn immers niet altijd rozengeur en maneschijn, en juist ook daarin vinden we onszelf terug.

Sophie Oosterwijk is gepromoveerd in kunstgeschiedenis (Leicester) en in de Engelse literatuur (Leiden). Ze is als docent werkzaam geweest aan de universiteiten van Leicester, Manchester en St. Andrews, en is momenteel freelance onderzoeker. Ze heeft veel gepubliceerd, is nauw betrokken bij de Church Monuments Society en geeft lezingen in binnen- en buitenland.

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 105

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 145

Overige gemeentes en verenigingen: € 175

Bedragen zijn exclusief reiskosten (€ 0,19/km)

RELIGIE EN ZINGEVING

Claartje Kruijff over haar boek 'Leegte achter de dingen'

In Leegte achter de dingen vertelt Claartje over haar zoektocht naar geluk, betekenis en, bovenal, naar een handleiding om te leven vertelt. Nadat ze jarenlang werkzaam was als consultant in de Londense City, realiseerde Claartje zich dat ze diepgang in haar bestaan miste. Ze besloot van de zoektocht naar de zin van het leven haar beroep te maken en theoloog te worden. Nu is ze predikant in de Dominicus Kerk in Amsterdam.

Kruijff behandelt in haar boek grote en kleine levensvragen over 'zin en zijn', waarmee zij in haar eigen leven en in haar werk te maken krijgt. Ze neemt de lezer mee in haar zoektocht naar geluk, betekenis en, bovenal, naar een handleiding om te leven. Op een open en kwetsbare manier doet Kruijff verslag van haar poging betekenis te vinden in het leven en laat ze je nadenken over wat je nu echt belangrijk vindt, in je relaties, in je werk en in het grotere geheel. Ook helpt ze je op weg in al die levensmomenten van vreugde en verdriet.

Spreekt nadenken over grote en kleine levensvragen over 'zin en zijn' u aan, schuif dan zeker aan!

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 105

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 145

Overige gemeentes en verenigingen: € 175

Bedragen zijn exclusief btw en reiskosten

Slachtofferdenken en klaagcultuur: hoe kom je eruit? (lezing door prof. dr. Hetty Zock)

Slachtoffers hebben steun en hulp nodig, dat is duidelijk. Maar hoe komt het dat er in een welvarend land als Nederland zoveel geklaagd wordt? Er heerst een 'klaagcultuur', wordt wel gezegd. Daarbij wordt vaak met de vinger gewezen naar anderen, wiens schuld het allemaal zou zijn – de zondebokken. Aanklagers van onrecht en redders werpen zich op. We zien het gebeuren in de politiek, maar ook in onze directe omgeving – bij de bakker, op een verjaardagsfeestje.

Klagen en aanklagen is begrijpelijk, maar we schieten er niet altijd wat mee op. Je kunt als slachtoffer gevangen raken in een net van afhankelijkheid en onmacht en als redder kun je uitgeput raken.

In deze lezing wordt vanuit een psychologisch perspectief gekeken naar de negatieve patronen waarin we verstrikt kunnen raken, en hoe we daaruit kunnen komen. Wat zijn de valkuilen van slachtoffers en redders? Hoe kun je als slachtoffer de regie over je eigen leven houden en wat is een goede manier van helpen? En wat hebben religieuze bronnen hierover te zeggen? Geestelijke Verzorging namens het KSGV en de VVP. Daarnaast heeft zij een eigen bureau voor training en coaching/supervisie aan pastores en zorgprofessionals.

Prof. dr. Hetty Zock is verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen als hoogleraar Geestelijke Verzorging namens het KSGV en de VVP. Daarnaast heeft zij een eigen bureau voor training en coaching/supervisie aan pastores en zorgprofessionals.
www.hettyzock.nl

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 105

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 145

Overige gemeentes en verenigingen: € 175

Bedragen zijn exclusief reiskosten

Het wonder en de verwondering (lezing door prof. dr. Rick Benjamins)

Rondom het wonder speelde in de 19e eeuw een belangrijke controverser. Voor de orthodoxie bevestigde het wonder een God die boven de natuur staat, voor de vrijzinnigheid zou het een onderbreking vormen van de natuurwetmatigheid die God zelf had ingesteld. Toch is het wonder nooit helemaal weggeweest in de vrijzinnige theologie. 'Alles is mij wonder', stelde Schleiermacher bijvoorbeeld. Wilhelm Herrmann verdedigde het wonder, dat hij echter scherp onderscheidde van een 'mirakel'. In de huidige postmoderne theologie speelt het zogenaamde 'onmogelijke' opnieuw een grote rol. In deze lezing brengt Rick Benjamins verschillende gedachten over het wonder in kaart. Hij stelt de vraag of de rol van de verwondering en de verbeelding niet worden ondergewaardeerd vanwege de terechte kritiek op het wonder.

Prof. Dr. Rick Benjamins is docent dogmatiek (PThU) en bijzonder hoogleraar vrijzinnige theologie vanwege de VVP (RuG).

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 105

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 145

Overige gemeentes en verenigingen: € 175

Bedragen zijn exclusief reiskosten

Bidden als levenskunst (lezing door Wim Jansen)

Valt er nog wat te bidden? Hoe dan? Met of zonder woorden? Welke woorden? Wat valt er te verwachten als je niet meer in een persoonlijke god gelooft? Wat kan ik wel en wat niet bidden? Of is het een fopspeen? Laat ik het maar zitten als een achterhaald ritueel?

Het zijn veelgestelde vragen, vooral binnen de vrijzinnigheid.

Wim Jansen geeft in zijn lezing een ruime interpretatie van bidden. Niet dualistisch opgevat als het spreken tot een wezen buiten mij, maar als bewustwording van de totale werkelijkheid.

Het zich verhouden tot het grote geheel waarvan je deel uitmaakt. De concentratie op je diepste bron. Bidden als het ontdekken van de dimensies van de menselijke geest die veelal niet worden aangesproken. Bidden als vertoeven in de bevrijdende sfeer van het heilige.

Hoe je dat alles concreet kunt invullen. En hoe het doorwerkt in het dagelijkse, maatschappelijke en politieke leven.

Bidden, z gezegd, als levenskunst.

Wim Jansen, emeritus predikant van Vrijzinnig Delft en de Vrijzinnige Koorkeergemeenschap in Middelburg, is vaste columnist bij Nieuwwij.nl. Hij heeft verschillende publicaties op zijn naam staan, o.a. Voorbij de leegte (over spiritualiteit zonder godsdienst), Waar ben je nu? (over het verlies van onze dierbaren), Vlammeend paradijs (een autobiografische zoektocht naar de liefde), Dominee zoekt God (theologische autobiografie in de vorm van een dagboek) en meest recent de dichtbundel Zingen aan de Styx (Godervaring aan de doodsrivier). www.wimjansen.nu

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 105

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 145

Overige gemeentes en verenigingen: € 175

Bedragen zijn exclusief reiskosten

Film en filmbespreking met eventueel samen eten (door Cisca Peters)

Om andere vormen van ontmoeten rondom levensvragen mogelijk te maken is het samen bekijken van een film en nagesprek (onder tapas of maaltijd) een mooie manier om elkaar te leren kennen op een andere manier en om mensen uit de directe omgeving kennis te laten maken met de vrij-zinnige manier van communiceren en beschouwen. Het aangename met het zinvolle combineren! Iedereen moet ook eten en de maaltijd is vaak een mogelijkheid om even stil te staan bij de waan van de dag. Voor deze ontmoetingen heb ik al een aantal films gekozen waaronder de film **Still Alice**. Deze film gaat over het verlies van eigen regie bij dementie, maar ook over de kracht van mensen en het delen van verdriet. Een film met grote levensvragen die je klein of groot kunt inpassen in het eigen leven. Misschien hebt u te maken met mensen die lijden aan dementie misschien herkent u de thema's bij andere ervaringen rondom kracht en verlies zoals het simpelweg ouder worden.

Samen met uw gemeente kan er ook gekozen worden voor een andere passende film en een thema, waarna in een voorgesprek ook gekozen kan worden voor hapjes of stampot! Voor verdere informatie kunt u overleggen. Creatieve andere invullingen voor ontmoetingen zijn overigens ook welkom.

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 105

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 145

Overige gemeentes en verenigingen: € 175

Bedragen zijn exclusief reiskosten (en exclusief kosten voor de maaltijd) maar inclusief voorbespreking.

MAATSCHAPPIJ

Het Midden-Oosten-conflict (lezing door Hans Luiten)

Begrijpt u het Midden-Oosten ook niet meer? Waarom de IS strijders plots zoveel macht krijgen? Waarom het strenge Iran in vredesnaam de meer vrijzinnige Assad van Syrië helpt? Waarom Saddam Hoessein zo populair was en de fundamentalistische sjeikhs van Saoedi-Arabië worden aangevallen door nog fundamentalistischer moslims? En wat is de rol van Turkije in het geheel? Hans Luiten schetst voor u het bredere kader. Voor een ieder die de krant weer beter wil kunnen begrijpen!

In zijn lezing behandelt Hans Luiten onder meer de verschillen tussen soennieten en sji'ieten, de Engelse en Franse kolonisatiepolitiek, Saoedi's met overgewicht, de vroegere populariteit van leiders als Assad en Nasser en uiteraard de vraag waarom de fundamentalistische islam zo'n enorme bloei lijkt door te maken. De lezing wordt uiteraard steeds bijgewerkt naar de actuele situatie.

Hans Luiten studeerde geschiedenis. Interessegebieden zijn onder meer Amsterdam en de Zaanstreek, Turkije en het Midden-Oosten, kunstgeschiedenis en de arbeidersbeweging. Sinds 5 jaar houdt hij lezingen, onderzoekt en schrijft, geeft les, leidt rond en begeleidt reizen naar Turkije, Oezbekistan en andere landen. Samen met Sven de Graaf schreef hij in 2016 het boek 'Begrijpt u het Midden-Oosten nog?' dat inmiddels zijn 3e druk beleeft.

Hans Luiten rekent twee tarieven: binnen de Randstad bedraagt het € 325,- excl. 21% btw. Als de reistijd langer dan 1,5 uur is vanaf Amsterdam (enkele reis) wordt het tarief € 500,- excl. 21%.

Gevraagde vergoeding:

Van VVP-leden-verenigingen: € 225 of € 350

Van bij de VVP-aangesloten verenigingen: € 275 of € 425

Overige gemeentes en verenigingen: € 325 of € 500

Bedragen zijn exclusief 21% btw. Reiskosten worden berekend vanaf 50 km.